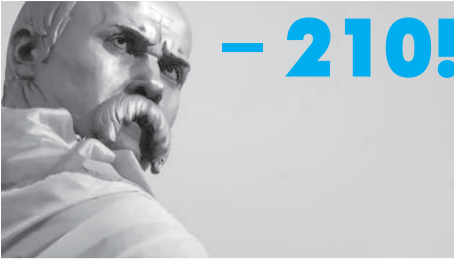

Шевченкові – 210!

9 березня 2024 року виповнюється 210 років від дня народження Тараса Григоровича Шевченка – поета, художника, мислителя, палкого патріота України. Шевченко залишив нам свої неocenні духовні надбання – твори і світлу добру пам'ять про себе. Він пробуджував любов до своєї Батьківщини, кликав сильних на подвиги, вселяв у слабких надію і віру. Ми повинні завжди пам'ятати про генія українського народу.

*І мене в сім'ї великій,
В сім'ї вольній, новій,
Не забудьте пом'янути
Незлим тихим словом.*

В історії кожного народу, серед її великих творців є поети, імена яких оповиті невмирущою любов'ю і славою. Таким поетом українського народу є Тарас Григорович Шевченко, чия безсмертна спадщина – одна з найбільших вершин людського генія. Шевченко – велетень духу, митець могутньої творчої сили, непримиренний борець за справедливість, за національне і духовне відродження України.

«Він був сином мужика і став володарем у царстві духа. Він був кріпаком і став велетнем у царстві людської культури. Він був самоуком і вказав нові свіжі й вільні шляхи професорам та книжним ученим» (І. Франко).

Життя поета – подвиг, перед яким треба схилитись. Шляхом самоосвіти Тарас Григорович став одним з найосвіченіших людей свого часу, людиною енциклопедичних знань. Обстоюючи «свою мудрість», поет закликав:

*Учіться, читайте, і чужому навчайтеся,
І свого не цурайтеся.*

Все життя Шевченко боровся за справедливість, за свободу, розуміння якої виходило за межі вузького визволення людей від кріпацтва, від поневолення та національного визволення України з-під гніту Росії. В кожному вірші безсмертного «Кобзаря» Тарас Григорович розкриває душу українців, їх життя, прагнення.

*Народе мій, для всіх завжди відкритий,
Не вір, що воля з'явиться сама,
Не дай себе підступно обдурити –
Мовляв, дороги іншої нема....*

Велич Шевченка полягає в тому, що він зумів повернути нам свою національну гідність і необхідність боротися за відновлення незалежної Української держави. Його безмежна любов до українців і України проявлялася в тому, що він навчав і переконував нас про можливість щасливого життя тільки в своїй незалежній державі, адже:

*В своїй хаті –
своя й правда,
і сила, і воля.*

В історії України ще не було людини, що зробила б такий велетенський вплив на уми і серця своїх співвітчизників. Він не був політиком, та на його ідеях сформувались і зросли чимало громадських організацій і партій. Він не був полководцем, але його слово підняло до збройної боротьби мільйони українців. Він не був дипломатом, проте широта його поглядів здобули для України та українців належне визнання та пошану серед світової спільноти.

От де, люди, наша слава, Слава України!

І насправді, Україна – це особистості, які формують обличчя її історії. Всього 47 років прожив Тарас Григорович Шевченко. Серед них 24 перебував у кріпацтві, 10 – на засланнях, практично всі інші – під жандармським наглядом. Проте все, що зробив Великий Кобзар назавжди залишає його серед живих, утверджує як геніального нашого сучасника і далекоглядного пророка.

І день іде, і ніч іде.

*І голову схиливши в руку,
Дивуєшся чому не йде
Апостол правди і науки!*

Віктор ЛЯШКО: «Україна сильна, стійка та незламна. Така і українська медична система»

«Всупереч очікуванням та прогнозам, і наша країна, і наша медична система не впали, а загартувались та стали сильнішими. Вдячний кожному. Ми гідно проходимо випробування на міцність. Щоразу зустрічаючись з іноземними колегами, чую щирі слова захоплення. Щоразу дивлячись на дива, які творять наші медики в надзвичайно складних умовах, під обстрілами та атаками, захоплююсь сам.

Попри всі намагання ворога нас зламати, ми продовжуємо жити, працювати та розвиватися. Тільки за останні два роки повномасштабної війни ми:

надали безоплатну медичну допомогу 21 мільйону українців в межах Програми медичних гарантій

забезпечили 2,8 мільйони українців «Доступними ліками»

провели неонатальний скринінг для 122 189 малюків

виконали 973 трансплантацій органів

відновили 868 пошкоджених ворогом медзакладів

евакуювали більше 4 000 українців на лікування до клінік Європи.

Безперечно, ціна, яку платимо, дуже висока. Від атак агресора загинули 194 цивільні медики. Тисячі наших сестер та братів віддали свої життя на фронті. Тисячі були поранені.

Вірю, що вони принесли цю жертву не просто так. Пам'ятаємо кожного,

Вірю, що 393 419 маленьких українців, які народилися за цей час, будуть зростати у вільній, незалежній, процвітаючій Україні. Робимо для цього все можливе.

Воюємо! Працюємо! Переможемо!

Слава Українським Героям!

Слава Україні!»

Міжурядовий проєкт України та Франції

Лікарі України та Франції прооперують українських пацієнтів з мінно-вибуховими травмами

У квітні минулого року підписали меморандум про співпрацю з французьким колегою. Так був покладений початок міжурядовому проєкту України та Франції. Його мета – створити в Україні експертні школи з технології реконструкції і пластики у разі травматичних ушкоджень. Це дозволить надати допомогу сотням травмованих внаслідок війни пацієнтів із застосуванням міжнародних клінічних протоколів і сучасних доказових практик.

Французькі реконструктивні хірурги та Superhumans Center, на базі якого працює українсько-французька місія вважаються найкращими у світі.

Перший етап місії відбувся у липні 2023 року у форматі консультацій. Тоді фахівці оглянули 55 пацієнтів з мінно-вибуховими травмами та склали плани їхнього лікування. Станом на сьогодні медичні команди у Львові та Києві уже виконали перші етапи операційних втручань 15 відібраних тоді пацієнтам. Загалом же українські спеціалісти уже провели більше ніж 50 реконструктивних втручань.

Наразі проходить другий етап спільної українсько-французької місії. Відібраним пацієнтам невдовзі зроблять складні реконструктивні втручання: заміщення дефектів твердих та м'яких тканин за допомогою ауто трансплантації, заміщення

дефектів твердих тканин за допомогою пацієнт-специфічних імплантів. Операції відбуватимуться в Superhumans Center за участі спеціалістів з обох країн.

Надзвичайно важливою складовою місії є і навчальна. Дві команди хірургів зі Львова та Києва набиратимуться досвіду від провідних фахівців з України та Франції. Це дозволить масштабувати потрібні навички та допомогти більшій кількості людей у різних кутках України.

Стійкість та відновлення

Про це говорили на саміті «Україна. Рік 2024».

Весь світ захоплюється стійкістю українців. Плакаючи стійкість людей, ми плакаємо стійкість країни.

Роки війни загартували та згуртували нас усіх. Ми навчилися жити та працювати в найскладніших умовах. На благо країни. Заради нашої великої перемоги. Війна так чи інакше торкнулася кожного. Яка відповідь держави на ці виклики? Створити всі умови для повноцінного відновлення людей. Відновлення людини – це відновлення країни. Що стосується медичної системи, то важливими є два аспекти: відновлення фізичне та відновлення ментальне.

Минулоріч понад 260 тисяч людей отримали реабілітаційну допомогу у медичних закладах. Запит великий. Крок до кроку ми рухаємося до нашої мети – сучасна, якісна, доказова реабілітація, доступна кожному незалежно від місця проживання. Концепція, яку ми реалізуємо, передбачає, що

в кожній кластерній та надкластерній лікарні буде сучасне безбар'єрне відділення реабілітації. Тобто більше 250 по всій країні Також працюватимуть шість спеціалізованих реабілітаційних медзакладів національного рівня. Ще п'ять реабілітаційних центрів запустить Міністерство оборони.

Більш ніж 320 тисяч пацієнтів звернулися по психологічну допомогу у 2023 році. Цифри говорять, що за рік запит зріс майже вдвічі. Найперше завдання, яке перед нами стояло минулого року – підвищити доступність психологічної підтримки. Завдяки масштабному навчанню в межах Всеукраїнської програми ментального здоров'я «Ти як?» за ініціативи першої леді Олени Зеленської тепер психологічну підтримку надає вже кожен третій сімейний лікар в Україні. Наступний крок – розбудова мережі центрів з ментального здоров'я на базі кластерних лікарень. До кінця року їх буде як мінімум 30.

ІЗДА МІДИЧНІ ПРАВА ІНФОРМАЦІЙНИЙ ВЮЛЕТЕНЬ

№ 3 (259),
березень,
2024 р.

ОБЛАСНИЙ КОМПІТЕТ

Ми вистоїмо, як і Ти вистояв!

Розстріляли пам'ятник! Вони бояться навіть Його пам'ятника!

Фотографія з монументом Кобзаря на тлі житлових будинків, спалених мозкальськими обстрілами, розлетілася по всьому світу.

Образ Тараса Шевченка з пробитим чолом, вмиє став символом для Його народу, який знову бореться: прострілений Тарас вистояв, витримав і таки не впав з п'єдесталу!

Хіба ж це не символічно?!

Він – символом був завжди!

І тоді, коли по смерті Шевченка, Його портрети стали з'являтися в українських домівках поряд із образами.

І тоді, коли Кобзар був для нас настільки важливим, що мозкальська влада не наважилася викреслити постать митця з української культури.

Його значення для українців можна порівняти зі значенням Вільяма Шекспіра для англійців чи Адама Міцкевича – для поляків.

У теперішній війні Великій Війні росії проти України Тарас Шевченко – ще більш значущий символ нашого опору.

Шеченко завжди обстоював незалежність України від сусідньої імперії, що коштувало йому життя: за вічний супротив злу був цим злом засуджений, затоптаний, спалюваний, збезчещений, осквернений...

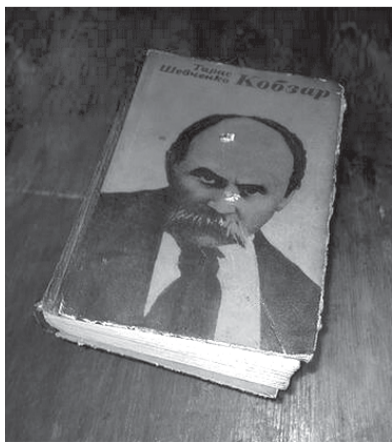
Він – наш символ.

Він – провісник нового життя, народний пророк, титан духу, який здолав зло.

Бо воно Його боїться й сьогодні. Навіть пам'ятника Його!

Бо дух його передається із покоління в покоління, від роду до роду.

Він був, є і навіки буде!

АКТУАЛЬНО

Наталія ЛІТВІНСЬКА: лікарні створені не для

Як змінилася мережа медичних закладів у Львівській області, які лікарні реорганізували, від чого найчастіше помирають жителі нашої області та чому медики фіксують рекордну кількість інсультів, журналістка Твоemisto.tv дізналася в Наталії ЛІТВІНСЬКОЇ, яка нещодавно очолила департамент охорони здоров'я ЛОВА.

– Пацієнт надалі зможе обирати медзаклад?

У людей залишається право вибору, оскільки це передбачене законодавством. Але треба розуміти: це ургентний стан чи планова госпіталізація? Якщо ви берете скерування в сімейного лікаря і бачите, що воно «знеособлене», то можете обрати будь-яку лікарню. Якщо ж у вас гострий стан, то тут діє екстериторіальний принцип – вас повезуть у найближчу лікарню шляхами евакуації, яка заключила договір з НСЗУ на відповідний вид медичної допомоги.

Чому? Тому що іноді секунди, хвилини вирішують подальшу долю пацієнта.

– А що, для прикладу, дало об'єднання ОХМАТДИТУ та ЗУСДМЦ у надкласстерний дитячий заклад?

– Постановою Кабміну передбачено, що на території області може бути декілька надкласстерних закладів для дорослого населення і тільки один надкласстерний – для дітей. Тому найменше, що нам дало це об'єднання, це те, що ми не втратили одну з лікарень. Це по-перше. По-друге, те, що ці дитячі медзаклади об'єдналися, було обов'язковою умовою для того, щоб нам затвердили спроможну мережу в області. По-третє, ні один, ні другий заклад як надкласстерний не мали 28 видів надання медичної допомоги. А після об'єднання ми на старті вже отримали 24 напрямки. Будемо працювати над тим, щоб на етапі перезатвердження спроможної мережі їх було 28. Також ці заклади стануть пріоритетом для централізованого постачання обладнання від МОЗ.

– Тепер щодо об'єднання медзакладів. Торік до Львівської обласної лікарні приєднали Обласну лікарню відновного лікування №3, що в Соснівці, та Львівське обласне патологоанатомічне бюро. Чи плануєте реорганізувати якісь медзаклади цього року?

– Патанатомія перестала отримувати субвенцію і вперше 2023 року її почали фінансувати коштом НСЗУ. Напевно, цього року як монопрофільний заклад вона не отримала б пакету, як це сталося з деякими монопрофільними закладами, котрі цього року не підписали угоди з НСЗУ. Тому ми вирішили об'єднати ці два заклади. Процес об'єднання вже розпочався. Після цього ще буде об'єднання Львівський обласний шкірно-венерологічний диспансер. Тобто до Львівської обласної клінічної лікарні цього року приєднають три медзаклади.

– Чи будуть ще якісь об'єднання?

– Наразі не бачимо в цьому потреби, але вона може виникнути будь-коли. Наразі необхідно завершити об'єднання, розпочаті у 2023 році, зокрема ОХМАТДИТУ та ЗУСДМЦ.

– До речі, Національна служба здоров'я днями повідомила, що торік на медзаклади Львівщини поскаржилися 104 рази. Чи відомо вам, про що ці скарги?

– Ці скарги опрацьовують напряму – на рівні НСЗУ і конкретного закладу, на який надійшла скарга. Ми ж аналізуємо звернення, які надходять до нас. І цей спектр дуже різний: від забезпечення ліками, неетичного ставлення медпрацівників до прохання «подякувати» лікарям.

Наприкінці минулого року в Обласному центрі екстреної медичної допомоги зареєстрували рекордну кількість інсультів за добу – 49. Чи є тенденція до почастищення випадків інсультів та інфарктів?

Тенденція до почастищення випадків інсультів та інфарктів є, але треба розуміти, що тепер швидка допомога госпіталізує усіх пацієнтів з підозрою на інсульт, який у подальшому може не підтвердитися у закладі охорони здоров'я.

Водночас, слід констатувати, що спостерігається тенденція до зростання кількості серцево-судинних захворювань. На це впливає також і ситуація в країні – люди більше хвилюються, не всі правильно профілактикують гіпертонічну хворобу. Якщо в людини гіпертонічна хвороба, вона має вести щоденний контроль тиску, щодня вживати ліки, щоб не відбувся його стрибок, який може спровокувати інфаркт або інсульт.

– Пані Наталю, поясніть, будь ласка, що таке «спроможна мережа закладів охорони здоров'я», яка відтепер діє на Львівщині?

– Це про мережу, де б кожен мешканець міг отримати якісну і доступну медичну допомогу. На сьогодні спроможна мережа складається з 21 загальної лікарні, які мають надавати медичну допомогу щонайменше за шістьма базовими напрямками – терапія, неврологія, хірургія, травматологія, анестезіологія та реанімація.

Є заклади вищого рівня – класстерні. Це багатопрофільні лікарні інтенсивного лікування, які працюють цілодобово і повинні надавати медичну допомогу за 20 напрямками.

Окрім них, є дев'ять обласних закладів ще вищого рівня – надкласстерних, які повинні уже мати 28 напрямків медичної допомоги, зокрема й ті, які раніше були високоспеціалізованими.

Тобто пацієнт може лікуватися в загальній лікарні. За показаннями може бути скерований у лікарню вищого рівня – класстерну або надкласстерну. В нашій області є сім класстерних багатопрофільних закладів – по одному на кожен район. Якщо така лікарня не може впоратися з проблемами пацієнта, допомогу йому надаватимуть у обласному надкласстерному закладі.

Візьмемо, для прикладу, нейрохірургію. Немає такої кількості пацієнтів, щоб у кожній класстерній лікарні працювало відділення нейрохірургії. Це доцільно на обласному рівні. Кардіохірургію, можливо, також не у всіх класстерних закладах варто створювати. Тобто є види допомоги, які за кількістю пацієнтів можна вважати рентабельними на рівні загальної лікарні (травматологія, хірургія), а є ті, які доцільні на рівні класстерних і надкласстерних закладів.

Спроможна мережа – це і про раціональний розподіл трудових та матеріально-технічних ресурсів: куди нам варто вкладати кошти. Загалом маємо у цій мережі 37 стаціонарних закладів і формуємо такий маршрут пацієнта, щоб він отримав якісну медичну допомогу.

– А що буде із закладами, які не потрапили в цю спроможну мережу? Скільки їх залишилося?

– Близько 30-ти поза цією мережею. Точну кількість не можу вказати, оскільки громади проводять їх реорганізацію на місцях. Ці заклади укладають угоди з Національною службою здоров'я України та надають медичну допомогу мешканцям відповідно до них.

Те, що утворилася спроможна мережа, не означає, що заклад не може контракуватися із НСЗУ і далі працювати. А тоді рішення щодо функціонування закладу ухвалює власник залежно від рентабельності закладу.

– А що змінює цей етап реформи саме для пацієнтів?

– Ми переходимо від моделі закладоорієнтованої – «утримуймо установу, лікарів, будівлю!» до моделі, орієнтованої на пацієнта. Ви ж собі не дозволите жити в особняку, якщо заробляєте на однокімнатну квартиру?

Якщо медзаклад заробляє лише на зарплати, щоб не звільняти персонал, і в нього не залишається нічого на медикаменти, розвиток, належні умови для перебування пацієнтів, обладнання, то це про пацієнта і якість чи про те, що ми утримуватимемо лікарів і заклад?

Треба пам'ятати, що лікарні створені не для лікарів, а для пацієнтів.

В ідеалі заклад має скеровувати не більш ніж 75% коштів на зарплати, решта, 25%, має бути витрачена на його розвиток. Те, що оплачує НСЗУ, мусить іти на зарплати і медикаменти, громада має вкладатися в ремонт, закуповувати якісне медичне обладнання. Заклад мусить працювати правильно: 75% і 25%. А коли це все про зарплату й утримання лікарів, тоді це не про пацієнта. Бо тоді пацієнт купує ліки своїм коштом, перебуває в неналежних умовах.

Тому спроможна мережа – це про заклади, які є матеріально спроможними, де є можливість вкладатися у розвиток, закуповувати якісне медичне обладнання.

Ми повинні централізувати більш високоспеціалізовані послуги, децентралізувати менш спеціалізовані, створювати кращі умови для перебування пацієнта, поліпшувати матеріально-технічну базу. І у маршрути пацієнтів департаменту включати заклади охорони здоров'я, які можуть надати якісну послугу. Бо якщо надалі будемо розпоршуватися на всі неспроможні заклади, то ніколи не побудуємо якісну медицину.

«Треба пам'ятати, що лікарів, а для пацієнтів»

Але, з другого боку, ми почали краще їх діагностувати. У кожній кластерній лікарні створені відділення екстреної медичної допомоги. Такої кількості обладнання, яке було доставлено в ці лікарні, ми не бачили за весь час незалежності України. У ці сім лікарень вклали 72 мільйони гривень – кожна отримала гроші на ремонт, КТ, рентген-апарати й УЗД екстреного класу, ендоскопічні відеостійки, бронхоскопи, колоноскопи, фіброгастроскопи. У нас покращилися дороги, збільшився автопарк екстреної медичної допомоги.

Раніше людина з підозрою на інсульт переважно залишалася вдома, її старалися не транспортувати. З часом підходи до лікування інсульту змінилися, і тепер такі пацієнти повинні негайно бути госпіталізовані у лікарню. Раніше, якщо людина помирала вдома від інсульту, це кодували як ішемічну хворобу серця, старість тощо... Ми почали працювати в електронній системі охорони здоров'я, лікарі стали ретельніше вести статистику, вносити дані коректно.

– А взагалі інсульт та інфаркт молодшають?

– Так, молодшають. Я аналізувала статистику впродовж 20 років. 15 років тому побачила 23-річного хлопця з інфарктом. Причинами цього є швидкий ритм життя, стреси... Ми не завжди правильно харчуємося, ведемо здоровий спосіб життя, нерегулярно вживаємо ліки тощо. Недарма в 2023 році в Україні прийнято закон про громадське здоров'я. Якщо хтось запитає, що таке громадське здоров'я, то це про політику, правильний розподіл ресурсів, профілактику і про те, як правильно боротися з хворобами. Це, можна сказати, чотири кити громадського здоров'я.

Щоб бути здоровими, мусимо зважати на те, що ми п'ємо, їмо, чим дихаємо, як вчимо дітей провадити здоровий спосіб життя. Ми ж даємо дітям морозиво і не завжди дивимося, що написано на упаковці! У нас в більш ніж тисячі дітей щороку діагностують онкозахворювання. Також варто було б запровадити вакцинацію проти папіломавірусу, внести її у календар обов'язкових щеплень. Так ми могли б убезпечитися від раку шийки матки.

– Які ще зміни чекають на «екстренку»? Чи меншає «непрофільних» викликів?

– Кількість «непрофільних» викликів зменшується, але вони ще є. Громадяни не можуть звикнути, що «швидку» не треба викликати, коли на гіпертонічний криз, підвищення температури, коли людина підхопила грип. Карета «швидкої» має виїжджати у таких випадках: ДТП, судоми, раптові розлади дихання, впадання у кому. Тобто коли є стани, які становлять загрозу життю людини. Тепер диспетчери проводять роз'яснювальну роботу: якщо є температура, радять випити пігулку, спостерігати за станом, і коли вже температура піднялася до більш ніж 39 градусів і не збивається, виїжджає «швидка». Так само з гіпертонічним кризом. Тому й проводять навчання з сімейними лікарями, які теж мають пояснювати це своїм пацієнтам.

У нас на Львівщині є сім станцій, 21 підстанція і 61 пункт базування «швидких». Маємо намір розширювати цю мережу. Крім того, «екстренка» цього року повинна інтегруватися в спільну систему «112». Вже не треба буде телефонувати окремо в «екстренку», поліцію, ДСНС, бо це займає витрату часу, яка не дає змоги ефективно скоординуватися оперативним службам.

Тепер буде єдина лінія «112». Диспетчер одночасно передаватиме інформацію на три служби, робота буде злагоджена й інтегрована.

«Екстренка», до речі, також почала змінюватися: раніше до складу бригади входили водій, лікар і санітар. Тепер на базі Львівського медичного коледжу післядипломної освіти почали вперше в Україні вчити водіїв на медичних техніків. Тепер це будуть не просто водії карети швидкої допомоги, а повноцінні члени команди, які вміють надавати екстрену допомогу. Цього року відбудеться наступний випуск медичних техніків. Екстрена медична допомога справді змінюється, стає більш європейською.

– Скільки сьогодні на Львівщині сімейних лікарів. Чи збільшилося на них навантаження через внутрішньо переміщених осіб?

– Не збільшилося. Якщо взяти комунальні заклади, то в нас є 1169 сімейних лікарів. Якщо додати терапевтів-педіатрів, які теж працюють у первинці, то це 1672 людини. Є ще ФОПи та клініки приватної форми власності. Загалом лікарів, які надають первинну допомогу, в області 1933.

– Яка тепер зарплата в сімейних лікарів?

Якщо взяти середню, то в 2021 році вона становила 10,7 тисячі гривень, у 2022-му – 14,4 тисячі, у 2023-му – 14,5

тисячі. Лікарі в 2021 році одержували 16,6 тисячі гривень зарплати, у 2023-му – 21 тисячу. Медсестри – 8 тисяч гривень у 2021 році та 12,4 тисячі в 2023-му.

– Які хвороби найчастіше стають причиною смерті серед жителів нашої області?

– Статистика тут незмінна. Значну питому вагу в структурі смертності становлять серцево-судинні, онкозахворювання та хвороби органів дихання, до яких належать усі гострі респіраторні вірусні захворювання.

– Ви раніше казали, що на Львівщині поменшало лікарів, що, в принципі, спостерігався надлишок. Водночас тепер бракує реабілітологів, хоча при кожній кластерній лікарні має бути реабілітаційне відділення.

– Реабілітаційні відділення справді мають бути в кожній кластерній та надкластерній лікарнях. Ми вже маємо п'ять реабілітаційних відділень у області. Зараз створюють реабілітаційні відділення в Червонограді, Новояворівську, Самборі, Буську. У Львівському госпіталі ветеранів війн та репресованих у Вінниках ми створили великі реабілітаційні зали на понад тисячу метрів квадратних. Цього року завершимо ліжковий блок. До кінця року такі відділення мають запрацювати в усіх кластерних закладах.

Реабілітологів бракує, але не критично. Я проаналізувала, що кількість лікарів реабілітаційного профілю, фізичної та реабілітаційної медицини, ерготерапії та фізичних терапевтів збільшилася в 2023 році на 61 особу. Зараз у наших комунальних закладах є потреба в 24 спеціалістах. Але ми працюємо в цьому напрямку з вищими. Вперше в Україні цього року на базі фахового коледжу післядипломної освіти запровадили спеціалізацію – сестра медична і брат медичний з реабілітації, вже відбувся перший випуск. Наш медичний університет відкрив освітню програму з терапії та реабілітації, невдовзі відкриє освітню програму з медичної психології. Тобто навчальні заклади мають нам допомагати.

– Скільки медиків із Львівщини долучилися до лав ЗСУ?

– У нас мобілізували 425 працівників. З них 164 – лікарі (17 жінок і 147 чоловіків), 150 осіб середнього медичного персоналу, 9 молодшого та 102 особи іншого персоналу. Демобілізовані вже 44 особи, шестеро загинули.

– Яку мету ставить перед собою очолюваний вами департамент, які маєте першочергові завдання?

– Для нас першочерговим є створення реабілітаційних відділень, оскільки ми розуміємо, з чим матимемо справу, а також центрів надання психологічної допомоги.

У нас багато військових, цивільних, дітей, травмованих війною. Тому першочерговим завданням є зміна ментальності закладів охорони здоров'я і створення нової моделі надання реабілітаційної допомоги. Для того, щоб і медики, і пацієнти зрозуміли, що реабілітація – це не про п'явки, банки, голки, фізіотерапію і масажі, а про складну щоденну роботу пацієнта і мультидисциплінарної команди.

Основна мета теперішньої реабілітації – повернути пацієнта до оплачуваної роботи, щоб йому в громаді було доступне все те, що й нам із вами. Він має бути повністю інтегрований у суспільство. Для цього нам потрібні реабілітаційні відділення, спортзали, безбар'єрні простори, басейни, доступні супермаркети, кінотеатри, інші установи і заклади.

Дуже хочемо, щоб у кластерних лікарнях запрацювали центри психологічної допомоги з амбулаторними кабінетами та ліжками для лікування пацієнтів із поведінковими розладами. Психіатрична лікарня також не безрозмірна. Якщо це людина з інвалідністю, вона має отримувати послугу неподалік дому, адже їй буде важко щоразу приїжджати до Львова.

Також хочемо реалізувати нашу комплексну програму охорони здоров'я. Торік ми мали понад мільярд гривень, цього року – 690 мільйонів. Сюди закладені кошти на лікування орфанних, серцево-судинних захворювань, ліки та ендокринологію для військових, забір біологічного матеріалу від добровольчих формувань, великий блок дитинства, зокрема робота мобільного госпісу та лікування онкозахворювань у дітей, гемодіаліз тощо. Запланована низка ремонтних робіт в Обласному перинатальному центрі, ЗУСДМЦ, Обласній психіатричній лікарні, госпіталі у Вінниках.

– Чи спостерігається прогрес у виявленні дитячих патологій?

– Незважаючи на воєнний час, Міністерство охорони здоров'я запустило роботу чотирьох центрів неонатального скринінгу, які працюють у Києві, Харкові, Кривому Розі та Львові. Неонатальний скринінг – це раннє виявлення спадкової патології, рідкісних орфанних захворювань. І якщо до 2022 року ми скринінгували чотири, то тепер можемо виявити 21 патологію.

Кожна жінка, яка народжує, має можливість пройти цей скринінг. Якщо рано виявити орфанні, спадкові захворювання, то інколи їх можна вилікувати, запобігти незворотним змінам і розладам. Що раніше ми виявляємо відхилення, то швидше починаємо лікувати, то більше шансів має дитина на одужання.

Розмовляла
Христина ГОГОЛЬ

Його могутнє слово, наче грім,
Хитало трони, рвало всі окупи.
І ми - в сім'ї великій, вольній,
новій.
І вічний він при вічному
Дніпрі.

Цікаві факти про Шевченка

* Тарас Шевченко був талановитим художником - він створив понад 1300 картин, із яких до нашого часу збереглися понад 800. До власних творів поет створював ілюстрації, любив малювати автопортрети.

* Твори Тараса Шевченка перекладені більш ніж ста мовами світу.

* Після смерті Шевченка в народі казали, що Кобзар не помер, і що він визволить українців з кріпацтва.

* Шевченко був невисоким, мав зріст 164 см.

* За життя Тараса Григоровича його більше цінували як художника, а не як поета.

* Поет завжди одягався досить модно, оскільки добре заробляв у Петербурзі, будучи успішним портретистом.

* За все своє життя Шевченко пробув в Україні 15 років.

* Поет любив каву по-віденськи. Але улюбленим напоєм Шевченка був чай, у який він частенько, за спогадами історика Миколи Костомарова, додавав ром.

* Улюбленою стравою Тараса Шевченка, як згадують його друзі, був борщ із сухими карасями, свіжою капустою і приправами.

* 1975 року один із кратерів на Меркурії був названий на честь Тараса Григоровича Шевченка.

* 1384 пам'ятники Тарасові Шевченку встановлено у світі. Перший пам'ятник Тарасові Шевченку встановили 1881 року в місті Форт-Шевченко.

* Найменше у світі видання Кобзаря має розмір близько половини квадратного міліметра, що менше за макове зернятко створив український майстер Микола Сядристий.

* Радянська влада не могла просто заборонити твори Шевченка, бо вони були занадто відомі. Замість цього Кобзаря намагалися дискредитувати.

Відкрийте в нім академіка.
Ще одчайдуха-зуха.
Ще каторжника роботи.
Ще нагадайте усім:
Йому було перед смертю
всього лише сорок сім.

Іван Драч.

У дружній атмосфері та в позитивному настрої у Центрі легеневого здоров'я відбулася профспілкова звітно-виборча конференція. На заході учасники заслухали звіт голови профспілкової організації Наталії БАГРИЛО за 2019-2024 роки. Разом з тим перед колективом відвітувала і ревізійна комісія.

Зі вступним словом до слухачів звернувся генеральний директор Любомир Рак, позитивно оцінивши роботу профспілки та подякувавши за якісні ініціативи і проекти. Під час виступів працівників установи також не раз звучала висока оцінка праці профспілкової організації.

Голова Львівської обласної організації профспілки працівників охорони здоров'я України Юрій Білий вручив грамоти за успішну роботу членам профспілкової організації.

Підсумували конференцію, окресливши плани та перспективи на найближчий час.

В актовій залі теоретичного корпусу Львівського національного медичного університету ім. Данила Галицького відбулася конференція трудового колективу.

Відповідно до порядку денного, про підсумки роботи за 2023 рік доповідав виконувач обов'язків ректора, доктор медичних наук Орест Чемерис. "Незважаючи на важкі часи, які нам спільно доводиться долати, ЛНМУ зберігає лідерські позиції як серед медичних закладів вищої освіти України, так і в царині наукових досягнень його працівників, – зауважив доповідач. – Ми розширюємо коло партнерів, що розкриває нові можливості для здобуття знань та практичних навичок для студентів, молодих науковців, викладачів, проведення стажувань у провідних клініках та навчальних закладах Європи. Університет має новий структурний підрозділ – багатопрофільну клінічну лікарню, активно працює над проектом створення Національного реабілітаційного центру в межах реалізації українсько-австрійської міжурядової угоди. На етапі ліцензування перебуває ідея впровадження нових спеціальностей: терапія та реабілітація, менеджмент в охороні здоров'я, ортезування-протезування. Колектив Університету активно працює над пошуком додаткових джерел фінансування за рахунок міжнародних грантових програм та спільних проектів."

Учасники конференції трудового колективу оцінили роботу виконувача обов'язків ректора, доктора медичних наук Ореста Чемериса як добру та висунули його кандидатуру на посаду ректора ЛНМУ ім. Данила Галицького на наступні вибори, що мають відбутися 19 квітня 2024р. За це рішення проголосували всі 282 делегати, які були присутні на зібранні.

Відділ комунікації і промоції Університету

Нещодавно відбулася зустріч представників фонду допомоги лікарням в Україні: голови об'єднання профспілок Львівщини Романа Дацька, голови Львівської обласної організації профспілки працівників охорони здоров'я України Юрія Білого, генерального директора КНП ЛОР «Львівський обласний госпіталь ветеранів

війни та репресованих імені Ю.Липи» Максима Прикупенка та голови профспілкової організації Володимира Підуфалого.

В ході зустрічі були обговорені питання отримання гуманітарної допомоги від фонду США (президент - доктор Дуглас Джексон, менеджер - Віталій Дубіль) для госпіталю. Визначено перелік необхідного медичного обладнання для надання ефективної медичної допомоги військовослужбовцям та цивільному населенню! Було також обговорено питання подальшої співпраці адміністрації і профкому.

Працівники Львівського обласного інформаційно-аналітичного центру медичної статистики з почуттям безмежної вдячності та глибокого суму відкрили та освятили меморіальну дошку, присвячену пам'яті колеги Юрія Пиріжка, який загинув 5 травня 2023 року, героїчно захищаючи Україну у війні з російським агресором.

Колектив зібрався, щоб вкотре згадати друга та колегу, з яким працювали разом багато років, висловити щирі співчуття родині Юрія, яка теж була присутня на сумній, але важливій урочистості.

О. Михайло Цегельський, капелан Львівської обласної клінічної лікарні, освятив меморіальну дошку та закликав присутніх помолитися за душу Героя.

«Навіть не знаючи Юрія близько, лише дивлячись на його відкрите обличчя та ясні очі, можна бути впевненим, якою світлою, доброю людиною він був. Усі присутні можуть це підтвердити. Його свідоме та непохитне рішення стати на захист рідної держави та нас з вами – це найвище свідчення любові до людей, що він мав у серці», – влучно зазначив о. Михайло.

«Ми щиро сумуємо за нашим колегою, але важко уявити невимовний біль рідних Юрія – дякуємо вам за нього, за те, якою щирою, мужньою, справжньою людиною він був, – продовжила в.о. директора Центру Маріана Служинська – Все, що ми можемо зробити для Юрія зараз, це завжди пам'ятати його з великою вдячністю. Ми пам'ятатимемо».

Уже місяць як команда Профкому студентів Львівського національного медичного університету імені Данила Галицького працює над проектом «Сітки для ЗСУ».

Нещодавно студентка 5 курсу медичного факультету №2, заступниця голови профкому студентів Університету Олександра Назарчук відкрила збір коштів. За зібрану суму, придбали основу для сітки.

І ось у спортзалі гуртожитку №5 13 березня команда розпочала плести сітку.

Профком студентів закликає доєднатися до ініціативи всіх бажаючих! Організатори просять приносити з собою тканину – наволочки, простирадла, підковдри, сорочки, халати, сукні, штани (легкі, не з цупкої тканини), штори та інше – темно-зелених, чорних, коричневих кольорів. бажано, аби матеріал був натуральний, не легкозаймистий і обов'язково без блиску!

Тканину збирають у холі гуртожитку №5 (вул. Мечникова, 12)

Для тих, хто бажає долучитися до збору коштів:

<https://send.monobank.ua/jar/4QMAMSj2AK>

Наближаймо Перемогу разом маленькими кроками.

Відділ комунікації і промоції Університету

12 пророцтв Тараса Шевченка

Поникли голови козачі,
Неначе стоптана трава,
Україна плаче, стогне-плаче!
За головою голова
Додолу пада. Кат лютує...

Смійся, лютий враже!
Та не дуже, бо все гине –
Слава не поляже;
Не поляже, а розкаже,
Що діялось в світі,
Чия правда, чия кривда
І чий ми діти.
Наша дума, наша пісня
Не вмре, не загине...
От де, люде, наша слава,
Слава України!

«До Основ'яненка»

У всякого своя доля
І свій шлях широкий,
Той мурує, той руйнує,
Той неситим оком
За край світа зазирає,
Чи нема країни,
Щоб загарбать і з собою
Взять у домовину.

«Сон»

Та ще й хочем
Других просвітити,
Сонце правди показати...
Сліпим, бачиш, дітям!
Все покажем! Тільки дайте
Себе в руки взяти.
Як і тюрми мурувати,
Кайдани кувати –
Як і носити!.. І як плести
Кнути узлувати, –
Всьому навчим! Тільки-дайте
Свої сині гори
Остатнії... бо вже взяла
І поле, і море.

(«Кавказ»)

А зате!
Якби ви з нами подружили,
Багато б дечому навчилися!
У нас же й світа, як на те –
Одна Сибір неісходима!
А тюрм, а люду!.. Що й лічити!
Од молдаванина до фіна
На всіх язиках все мовчить,
Бо благоденствує!

(«Кавказ»)

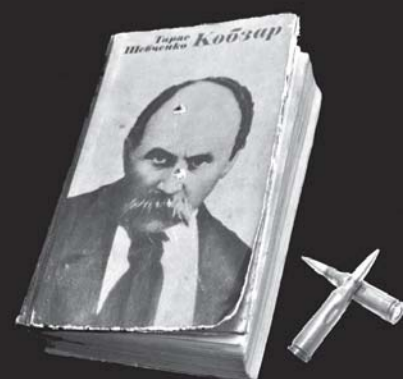
Братські народи
Оглухли, не чують;
Кайданами міняються,
Правдою торгують.
І Господа зневажають,
Людей запрягають
В тяжкі ярма. Орють лихо,
Лихом засівають,
А що вродить? Побачите,
Які будуть жнива?
Схаменіться, недолуди,
Діти юродиві!

(«І мертвим, і живим,
і ненародженим»)

Кругом неправда і неволя,
Народ замучений мовчить.
І на апостольським престолі
Чернець годований сидить.
Людською кровію шинкує
І Рай у найми оддає!
Небесний Царю! Суд Твій всує,
І всує царство Твоє.
Розбийники, людодіди
Правду побороли,
Осміяли Твою славу,
І силу, і волю.

(«Єретик»)

ВІЙНА:
ШЕВЧЕНКІВ ВИМІР

Німець скаже: Ви могли.
Могли! могли!
Золото Тимерлана
Онучата голі.
Німець скаже: Ви слав'яне.
Слав'яне! слав'яне!
Славних прадідів великих
Правнуки погані!
...
Дастьбі... Колись будем
І по-своєму глаголять,
Як німець покаже
Та до того й історію
Нашу нам розкаже, -
Отойді ми заходимось!..

*"І мертвим, і живим,
і ненародженим землякам моїм
в Україні і не в Україні
моє дружнє послання"*

Не смійтеся, чужі люде!
Церков-домовина
Розвалиться... і з-під неї
Встане Україна.
І розвіє тьму неволі,
Світ правди засвітить,
І помоляться на волі
Невольничі діти!
"Стоїть у селі Суботове"

По закону апостола
Ви любите брата!
Суєслови, лицеміри,
Господом прокляті!
Ви любите на братові
Шкуру, а не душу!
Та й лупите по закону
Дочці на кожушок,
Байстрикуєві на придане,
Жінці на патинки.
Собі ж на те, що не знають
Ні діти, ні жінка!
"Кавказ"

І вам слава, сині гори,
Кригою окуті.
І вам, лицарі великі,
Богом не забуті.
Борітеся - поборете,
Вам Бог помагає!
За вас правда, за вас слава
І воля свята!
"Кавказ"

Як понесе з України
У синєє море
Кров ворожу... отойді я
І лани і гори -
Все покину, і долину
До самого Бога
Молитися...
"Заповіт"

...москалики,
Тільки застогнало,
Пішли в землю; диво дивне
Сталося на світі.
Дивлюся я, що дальш буде,
Що буде робити
Мій медведик! Стоїть собі,
Голову понурив,
Сіромаха. Де ж ділася
Медвежа натура?
Мов кошеня, такий чудний.
Я аж засміявся.
"Сон"

І на оновленій землі
Врага не буде, супостата,
А буде син, і буде мати,
І будуть люде на землі!
"Архімед, і Галілей"

Львівська обласна організація професійної спілки
працівників охорони здоров'я України

Волонтерська робота та допомога ЗСУ

Львівська обласна організація Профспілки у період
військового часу, окрім своєї основної роботи, займаєть
ся організацією волонтерської роботи, спрямованої на
підтримку та надання допомоги медичним працівникам,
які постраждали внаслідок агресії РФ проти України,
біженцям й тимчасово переселеним з інших областей
України, які потребують медичної та соціальної допомоги.

Надається фінансова благодійна допомога обласним
організаціям Профспілки, на території яких відбуваються
бойові дії. Так, у травні 2023 року після теракту на Каховській
ГЕС було зібрано та перераховано Херсонській обласній
організації Профспілки благодійну допомогу в розмірі –
250 тис. грн, Луганській обласній організації Профспілки –
50 тис. грн.

В умовах війни з російським агресором робота обласної
організації Профспілки була зосереджена на наданні
конкретної допомоги Збройним Силам України. В жовтні 2022
року придбано та передано для потреб медиків ЗСУ авто-
мобіль Mercedes-Benz вартістю 199,00 тис. грн. В травні 2023
року – автомобіль марки Volkswagen Transporter вартістю
216,00 тис. грн – для військової частини ЗСУ.

В червні 2023 року придбано та передано Збройним силам
України квадрокоптер (дрон) DJI Mavic 3 вартістю 100,00
тис. грн. В жовтні 2023 року медикам військової частини Мі-
ністерства оборони України передано автоматичний гемато-
логічний аналізатор Abacus Junior 30 вартістю 235 тис. грн.
На потреби військових медиків в якості благодійної допомоги
була передана також партія хімічних реактивів, які необхідні
для швидкого та повноцінного аналізу крові з використанням
гематологічного аналізатора.

В січні 2024 року були придбані та передані безпосередньо
у військові частини ЗСУ квадрокоптер типу DJI Mavic 3T з
пристроєм нічного бачення вартістю 207,00 тис. грн, 2 виробі
радіо-електронної боротьби (РЕБ) «Намет-Ф-12» загальною
вартістю 192,00 тис. грн, які вкрай були необхідні для вико-
нання військовими частинами бойових завдань.

Львівська обласна організація профспілки працівників
охорони здоров'я України висловлює щире подяку усім ко-
лективам закладів охорони здоров'я Львівщини, профспілко-
вим організаціям, безпосередньо членам профспілки, які
відгукнулися на звернення щодо збору коштів на допомогу
Збройним Силам України. Особлива подяка профспілковим
організаціям:

Львівського національного медичного університету ім. Да-
нила Галицького,
ЛТМО «Клінічна лікарня планового лікування, реабілітації
та паліативної допомоги»,
КНП «Городоцька центральна лікарня Городоцької міської
ради Львівської області»,
ДУ «Інститут патології крові та трансфузійної медицини
НАМН України»,
КНП ЛОР «Львівський обласний клінічний перинатальний
центр»,
КНП ЛОР «Львівський обласний центр екстреної медичної
допомоги та медицини катастроф»,
КНП ЛОР «Центр спортивної медицини та реабілітації»
КНП ПМР «Пустомитівська лікарня»,
Працівників і студентів ВНКЗ ЛОР «Львівська медична
академія ім. Андрея Крупинського»,
КНП «Славська міська лікарня»,
КНП Добромільської міської ради «Амбулаторія загальної
практики сімейної медицини с. Нове місто Самбірського
району Львівської області»,
КНП «4-а міської поліклініки м. Львова»,
КНП «5-а міської клінічної поліклініки м. Львова»,
КНП «6-а міської поліклініки м. Львова»,
КНП «3-а міської поліклініки м. Львова»,
КНП «Сколівська центральна лікарня СМР»,
Кам'янка-Бузької районної профспілкової організації,
КНП ЛОР «Львівський обласний клінічний лікувально-
діагностичний кардіологічний центр»,
КП «Центральна міська лікарня Червоноградської міської
ради»,
КЗ ЛОР «Львівське обласне бюро судово-медичної
експертизи»,
КНП ЛОР «Львівський обласний спеціалізований будинок
дитини «Любисток».

Катерина

(уривок з поеми)

Кохайтеся, чорнобриві,
Та не з москалями,
Бо москалі – чужі люде,
Роблять лихо з вами.
Москаль любить жартуючи,
Жартуючи кине;
Піде в свою Московщину,
А дівчина гине...
Якби сама, ще б нічого,
А то й стара мати,
Що привела на світ Божий,
Мусить погібати.
Серце в'яне співаючи,
Коли знає, за що;
Люде серця не побачать,
А скажуть – ледащо!
Кохайтеся ж, чорнобриві,
Та не з москалями,
Бо москалі – чужі люде,
Згнуцаються вами.

Не слухала Катерина
Ні батька, ні неньки,
Полюбила москалика,
Як знало серденько.
Полюбила молодого,
В садочок ходила,
Поки себе, свою долю
Там занастала.
Кличе мати вечеряти,
А донька не чує;
Де жартує з москаликом,
Там і заночує.
Не дві ночі карі очі
Любо цілувала,
Поки слава на все село
Недобрая стала.
Нехай собі тії люде,
Що хотять, говорять:
Вона любить, то й не чує,
Що вкралося горе.
Прийшли вісти недобрії –
В поход затрубили.
Пішов москаль в Туреччину;
Катрусю накрили.
Незчулася, та й байдуже,
Що коса покрита:
За милого, як співати,
Любо й потужити.

Обіцявся чорнобривий,
Коли не загине,
Обіцявся вернутися.
Тоді Катерина
Буде собі московкою,
Забудеться горе;
А поки що, нехай люде,
Що хотять, говорять.
Не журиться Катерина –
Слізінки втирає,
Бо дівчата на улиці
Без неї співають.
Не журиться Катерина –
Вмиється сльозою,
Возьме відра, опівночі
Піде за водою,
Щоб вороги не бачили;
Прийде до криниці,
Стане собі під калину,
Заспіває Гриця.
Виспіває, вимовляє,
Аж калина плаче.

Вернулася – і раденька,
Що ніхто не бачив.
Не журиться Катерина
І гадки не має –
У новенькій хустиночці
В вікно виглядає.
Виглядає Катерина...
Минуло півроку;
Занудило коло серця,
Заколело в боку.
Нездужає Катерина,
Ледве-ледве дише...
Вичуняла, та в запічку
Дитину колише.
А жіночки лихо дзвонять,
Матері глузують,
Що москалі вертаються
Та в неї ночують:
«В тебе дочка чорнобрива,
Та ще й не єдина,
А муштує у запічку
Московського сина...»

Війна змусила на все

Як у Superhumans Center повертають до активного життя травмованих українців

Superhumans Center – клініка з реабілітації та протезування цивільних і військових, яка запрацювала на Львівщині у квітні 2023 року. Тут постраждали від війни можуть отримати низку безкоштовних медичних послуг: протезування, реабілітацію, реконструктивну хірургію та лікування ПТСР. У липні 2023 року Superhumans Center підписав меморандум про співпрацю зі Львівським національним університетом ім. Данила Галицького з метою обміну досвідом та кращими практиками у наданні допомоги травмованим внаслідок війни.

Про зміни у медичній науці та практичній медицині, які спонукала війна, потребу в нових медичних професіях, а також увесь цикл реабілітації та протезування в Superhumans Center розповіли виконавчач обов'язків ректора ЛНМУ ім. Данила Галицького **Орест ЧЕМЕРИС** і медичний директор клініки **Андрій ВІЛЕНСЬКИЙ**.

– **Напевно, треба почати з того, що Superhumans Center вже працює два роки. На жаль, центр зародився у зв'язку з повномасштабним вторгненням, і два роки вже є співпраця університету та центру. Як можете підсумувати ці два роки? Що вдалося досягнути спільно?**

Андрій ВІЛЕНСЬКИЙ: Я б сказав, що напевно Superhumans Center працює трохи менше ніж рік вже як медичний центр. Утім справді ідея створення такого центру народилася після початку війни. Першою чергою, треба сказати, що це благодійний проект. Ми не витрачаємо коштів держави – ми залуцаємо кошти в Україну з-за кордону, від донорів, і також кошти від донорів в нашій країні. Це благодійний проект, тому ми визначаємо питання, які є актуальними, не закритими сьогодні в Україні у сфері медицини й реабілітації. Оскільки ми не зв'язані рамками бюджету або якимись нормативними рамками стосовно витрачання коштів, ми можемо ефективно спрямовувати гроші в ті напрями, які є сьогодні болючими. Саме тому говоримо про реабілітацію пацієнтів з ампутаціями, з іншими травмами, наприклад, з травмами обличчя, й інші напрями, які є актуальними сьогодні для нашої країни.

– **Якщо говорити про співпрацю університету та медичного центру, як ви можете її описати, що вдалося досягнути?**

Андрій ВІЛЕНСЬКИЙ: Я думаю, що це може бути вдалим прикладом співпраці. Сьогодні працівники центру, лікарі, є співробітниками кафедр університету. Тобто ми поєднуємо процес медичний, навчальний і науковий в одному місці. І це дає нам можливість швидко просувати ті технології, яких раніше в Україні не було, або вони були у зародковому стані. Наприклад, це сучасні технології протезування та реабілітації. Річ у тім, що історично в Україні ці сервіси, протезування та реабілітація, були роз'єднані. Реабілітацією опікувалось Міністерство охорони здоров'я, а протезуванням – Мінсоцполітики. Відповідно, пацієнт після отримання травми змушений був шукати, де йому отримати послуги з протезування та реабілітації. Ми все створили в одному місці. Працює мультидисциплінарна команда. Це не новий у світі підхід, але для України він є новим, і це дозволяє нам рухатися ефективно, швидко, надавати допомогу більшій кількості пацієнтів.

Наш досвід з університетом уже є предметом навчання, можна сказати: до нас їдуть команди з інших регіонів і вчать, як можна працювати з пацієнтами швидко й ефективно.

– **Пане Орест, вам слово, ви що скажете? Тому що університет це насправді про навчання і науку.**

Орест ЧЕМЕРИС: Як зазначив колега, покликання й завдання Центру Superhumans – швидко реагувати на ті виклики, які отримала держава внаслідок війни. І коли ми говоримо про створення центру й про освітній компонент центру, ми повинні також розуміти, що повинна бути інституційна сталість. Ідея співпраці з Superhumans полягала в тому, щоб до всіх новітніх технологій, які впроваджуються в цьому центрі, були долучені працівники університету. Чому? Першочергово, тому що ми покращимо можливості освітнього компоненту безпосередньо професорського, викладацького складу. А також ми розуміємо те, що вчимо професорів, доцентів, викладачів, які проводять певні цикли спеціалізації, навчають курсантів, студентів. Вони забезпечують безперервність цього процесу. І до цих всіх методик, ідей, правильності роботи мультидисциплінарних команд, підходів до протезування і всіх тих новітніх технологій, які впроваджуються в цьому центрі, працівники університету мають можливість бути долучені, а також представити це все слухачам нашого університету. Відповідно, ми в такий спосіб спільно забезпечуємо освітній компонент ідеї реабілітації, а також нових методів, і в тому числі і відновно-реконструктивних.

– **До яких саме напрямків реабілітації і протезування долучаються викладачі університету?**

Орест ЧЕМЕРИС: Коли ми говоримо про нашу співпрацю, у першу чергу ми говоримо про співпрацю в частині реабілітації, і це наша кафедра реабілітації. Також у нас відбувається співпраця в частині реконструктивно-відновної хірургії. Це фактично надання спеціалізованої медичної допомоги пацієнтам, які потребують відновно-реконструктивних втручань у ближчому чи віддаленому періоді. До цього напрямку залучена кафедра хірургічної стоматології та щелепно-лицьової хірургії, а також кафедра хірургії №1. Тобто фактично це те, що в Україні є достатньо новим, і це розвиток тих напрямків, до яких зумовила війна. Це контингент пацієнтів, який є достатньо важким, і це є контингент пацієнтів, який я маю сподівання, завдяки нашій співпраці зможе вже від сьогодні, в найближчому майбутньому, отримувати допомогу вдома, в Україні, не шукаючи допомоги за кордоном.

– **Тобто це викладачі добровільно зголошувалися до співпраці з Superhumans Center? І чи долучаються самі студенти до допомоги в реабілітації військових,**

окрім того, що вони мають можливість послухати, які знання отримав викладач?

Орест ЧЕМЕРИС: Із Центром у нас підписаний меморандум, і є відповідна угода про те, що Центр є нашою клінічною базою. Коли ми говоримо про співпрацю, основний акцент ми робимо на післядипломну освіту. Це є та категорія слухачів, які або проходять певну спеціалізацію, або проходять курси підвищення кваліфікації.

Студентів ми залуцаємо менше. Але також в перспективі ми бачимо, щоб студенти, особливо старших курсів, які вже в ближчому майбутньому мають приступати до своєї лікарської практики, мали можливість побачити й відчути цю роботу. І, відповідно, на етапі післядипломної освіти вони будуть вже більш підготовленими й готовими до реагування на ті виклики, які їх очікують у професійній діяльності.

– **Пане Андрію, наскільки співпраця з медичним університетом, якщо так звісно можна висловитися, полегшила роботу Superhumans Center?**

Андрій ВІЛЕНСЬКИЙ: Я думаю, що полегшила значно. Чому? Тому що для нашого проекту, як для будь-якого медичного проекту в Україні сьогодні, головним викликом є кадри. Нам потрібно було знайти кадри, які вже були готові працювати з нами, які були готові вчитися, які були готові опанувати нові технології швидко і далі передавати ці технології іншим. І кістяк нашого центру, наших фахівців – це є співробітники кафедр університету. І це є дуже добре.

Ми вирішуємо відразу декілька завдань: надаємо медичну та реабілітаційну допомогу пацієнту, спільно розробляємо програми навчання для студентів і для післядипломної освіти лікарів, і ми активно співпрацюємо з нашими іноземними партнерами.

Сьогодні Superhumans Center є, так би мовити, точкою входу деяких медичних технологій в Україну. Це те, що стосується реабілітації пацієнтів з ампутаціями, і хірургічне лікування та реабілітація пацієнтів з травмами обличчя. Якби ми говорили 10 років тому, то, напевно, співпраця з провідними клініками та лікарями світу для нас би була мало реальна. Сьогодні ж ми маємо реальну співпрацю: до нас їдуть місії, до нас їдуть хірурги, фахівці з реабілітації, і ми зараз спільно з ними створюємо навчальні програми. У нас є такий проект з французькими університетами й лікарнями. Французькі студенти також будуть вчитися по тих програмах, які наша команда разом з ними (університетами й лікарнями – ред.) спільно зробить, і вже ми будемо використовувати її в Україні та Франції. Це стосується навчання студентів і післядипломного навчання з реабілітації пацієнтів з ампутаціями.

– **Ваш колега згадав про реконструктивну хірургію. До війни вона не була в Україні дуже популярною. Напевно, одиниці цим займалися професійно, фахово, точно, якщо так можна сказати. Де зараз знайшли – я мушу констатувати, що на жаль – але велику кількість професіоналів, які можуть закрити потреби наших захисників, вилікувати?**

Андрій ВІЛЕНСЬКИЙ: Це складне питання, тому що історично в Україні проблемами травм обличчя і дефектами обличчя займалися хірурги різних напрямів. Наприклад, хірург – щелепи, офтальмолог – зона орбіти ока, і важко було поєднати їх в одній операційній. Однак війна змусила нас прийняти цей виклик. Ми побачили, що це тяжкі травми, і потрібно надати допомогу нашим пацієнтам.

Ми звернулися до наших закордонних колег. У нас є меморандум між МОЗ України та Франції, і одна з топових команд у світі хірургів-пластиків і реконструктивних відгукнулася. Зараз ми з ними готуємо вже другу спільну місію. Ми залуцаємо тих українських хірургів, які вже просунулися в цьому напрямі. Вони довчаються, вони працюють разом з нашими іноземними колегами, і ми надаємо допомогу нашим пацієнтам. Така форма співпраці зараз у нас є.

– **Пане Оресте, зважаючи на те, як зараз працює Superhumans Center, ми бачимо, як ви вже зараз говорите, потребу спеціалістів в реконструктивній хірургії. Очевидно, потрібна буде більша кількість реабілітологів. Чи є на це попит в університеті серед студентів, щоб на цій спеціальності навчатися, здобувати такий високоспеціалізований медичний фах? Чи може навіть будуть відкриватися окремо якісь кафедри?**

Орест ЧЕМЕРИС: Станом на сьогодні університет проходить ліцензування нової освітньої програми, і ми маємо сподівання, що успішно пройдемо його. Власне, це буде однією з наших конкурсних пропозицій під час вступної компанії 2024 року.

Стосовно післядипломної освіти, так, ми відчуваємо, адже є об'єктивна реальність, де є певні вимоги Національної служби здоров'я до закладів охорони здоров'я, особливо багатопрофільних лікарень, щодо кваліфікаційних вимог і щодо кадрових вимог відділення реабілітації. Відповідно, наш університет в частині післядипломної освіти відчуває запит у тому, що є велика кількість лікарів, які потребують проходження спеціалізації напрямку реабілітації. Однак, повторюся,

ПОДИВИТИСЬ ПО-ІНШОМУ

сподіваємося, що від початку 2024 навчального року ми будемо мати можливість навчати фахівців за освітньою програмою реабілітації.

The Wall Street Journal дав статистику про те, що в Україні через повномасштабне вторгнення Російської Федерації кількість людей з ампутацією перевищила показники Першої світової війни. Американські журналісти теж наводили свої дані, що це значно більше, ніж їхні втрати в В'єтнамі, і навіть якщо зібрати всі протези, які є в Америці, не вистачило б усім, хто потребує цього в Україні. Але вони говорять про те, що реабілітація і протезування – це комплексний процес: спочатку протезування, потім реабілітація. По суті, цим займається один провідний спеціаліст, який ставить на ноги конкретного бійця. Як до цього процесу долучається саме студентська спільнота? Чи вони залучені в допомозі цим кваліфікованим реабілітологам, і як сприймають це військовослужбовці?

Андрій ВІЛЕНСЬКИЙ: Реабілітація – це достатньо молода галузь в Україні, якщо ми говоримо про сучасну реабілітацію в Україні. Війна спонукала певну революцію в реабілітації сьогодні в нас.

У світі працює така модель, що є лікар фізичної та реабілітаційної медицини, і він є особистим лікарем, який надає реабілітаційну допомогу пацієнту, та є лідером мультидисциплінарної команди.

В цю команду входять фахівці, які потрібні пацієнту. Якщо ми говоримо про пацієнта з ампутаціями, це фізичний терапевт, ерготерапевт, протезист, психолог, і можуть бути інші спеціалісти. Цей лікар координує роботу команди. Команда визначає реабілітаційну ціль для цього пацієнта і шлях, як пацієнт разом з командою, членом якої він є, рухається до досягнення цієї цілі. І так ми можемо стверджувати, що для більшості пацієнтів, якщо цей реабілітаційний план є успішним, то це означає повернення пацієнта до активного життя у суспільстві.

Така модель сьогодні працює, оскільки Superhumans є базою кафедри реабілітації Львівського медичного університету, відповідно ми вже сьогодні включаємо слухачів післядипломного циклу освіти в нашу мультидисциплінарну команду. Вони отримують теоретичні знання, вони працюють в цій команді разом з нашими спеціалістами. І ми переконані в тому, що більшість з них після такого навчання зможе вже працювати самостійно в тих реабілітаційних центрах, де вони працюють.

Пане Оресте, може в університеті до повномасштабного вторгнення були розроблені якісь наукові роботи ваших професорів, викладачів стосовно реабілітації, і зараз вони практично втілюються в життя?

Орест ЧЕМЕРИС: Кафедра реабілітації на факультеті післядипломної освіти існувала до початку повномасштабного вторгнення. Утім, зрозуміло, що реабілітація зараз і реабілітація до війни – це фактично два різні напрямки. На жаль, поштовхом до розвитку реабілітації в нашій державі стало повномасштабне вторгнення Росії. Тому ми також усвідомлюємо, що ті виклики та завдання, які стояли перед реабілітологом до війни, і ті, які стоять перед мультидисциплінарною командою фахівців, абсолютно різні.

Війна змусила на все подивитись по-іншому, і війна, на жаль, стала цією точкою входу нових технологій, нових методів, нових освітніх програм і підходу до реабілітації.

Тому медичний університет активно залучається до роботи команди фахівців у Superhumans Center і ми вдячні за можливість того, що наші курсанти-слухачі можуть бути активними членами мультидисциплінарних команд, і, власне, на етапі навчання вже на власному досвіді відчувати, як це – працювати.

Насправді контингент, з яким працюють реабілітологи та команди фахівців, є достатньо складним, адже ми повинні враховувати й ці фізичні відхилення, фізичні вади пацієнта, і ментальний стан, і особливості кожного пацієнта: які є потреби, які завдання ставить потерпілий перед мультидисциплінарною командою. Тому пройти такий практичний досвід під час курсу спеціалізації для нас є вкрай важливим. Ми тоді маємо розуміння, що людина, яка пройшла спеціалізацію в нас на кафедрі, повертається до себе на робоче місце й може цей досвід, який вона отримала в університеті, імплементувати в себе на місці, і головне – правильно окреслити підходи до роботи мультидисциплінарних команд.

А як ви бачите, що було нормою в реабілітації до повномасштабного вторгнення, і зараз ви б ніколи не сказали, що це варто робити, а що взагалі б заборонили?

Орест ЧЕМЕРИС: Коли ми говоримо про реабілітацію до війни, то, як правило, це була реабілітація внаслідок перенесених травм: побутових, цивільних, спортивних, а також це була реабілітація пацієнтів, які перенесли важкі органічні захворювання. Але, мабуть, якщо бути чесним, то підхід до реабілітації був більш формальним. Війна повернула нас до розуміння того, що реабілітація вкрай важлива. Можна пацієнта прооперувати, можна якісно надати медичну допомогу, але якщо пацієнт не прийде до якісного результату, то ми не отримуємо того, до чого має йти кожен лікар.

Основне завдання реабілітації – це повернути пацієнта в соціум, тобто зробити так, щоб пацієнт, який отримав певну травму, пошкодження, пройшовши певні етапи лікування та реабілітації, був у соціумі та міг бути корисним для суспільства.

Коли людина повертається до роботи, це важливо не лише тому, що вона приносить користь державі, але також це дуже важливо для особистості. Людина розуміє, що вона може бути корисною, що вона повертається до нормального життя, і що вона є невіддільною частиною соціуму.

Андрій ВІЛЕНСЬКИЙ: Відмінність, напевно, в тому, що до трансформації цієї сфери, яку спонукала війна, більшість практик у реабілітації були недоказовими. Щось робилося для чогось, але за цим не стояв результат. Зараз ми використовуємо виключно доказові практики, які є ефективними, це перша зміна.

Друга зміна – це філософія мультидисциплінарного підходу. Коли пацієнт не є пасивним отримувачем послуг, а коли він є активним членом мультидисциплінарної команди, разом з командою формує ціль і свій індивідуальний план реабілітації. Це вже мова йде про мотивацію повернутися до активного життя. Ось ці дві основні відмінності – доказовість і мультидисциплінарний підхід. І ми бачимо зараз, що отримуємо зовсім інший результат.

Ті пацієнти, які в минулому були приречені бути немобільними – вони залишалися вдома, дуже часто в ліжку, і були тягарем не тільки для держави, але і для своєї родини – вони зараз повертаються до роботи і є активними членами родини. Вони забезпечують свої родини, вони професійно абсолютно спроможні розвивати той напрям, де працюють. В цьому основна відмінність.

Наскільки для реабілітації важливо ментальне здоров'я?

Андрій ВІЛЕНСЬКИЙ: Це є невіддільна складова. Коли ми говоримо про мультидисциплінарну команду, одним з ключових гравців є психолог, адже без мотивації немає ефективної реабілітації.

Ми можемо застосовувати будь-які втручання, але вони не будуть ефективні, якщо немає бажання пацієнта повернутися до активності. Іноді стан здоров'я ментальної сфери є бар'єром для успішної реабілітації.

Потрібно провести психологічну реабілітацію перш ніж, наприклад, застосовувати якісь фізичні впливи або протезування. Так дуже часто буває в нашій практиці. Утім ми не повинні говорити, що психологічна реабілітація – це окрема сфера: вона включена активно в роботу мультидисциплінарної команди.

Пане Оресте, скажіть, будь ласка, як університетські представники залучені в цю команду? Ви вже багато говорили про реабілітологів, і це ще, напевно, і психологи. Чи може є ще хтось, якісь галузі?

Орест ЧЕМЕРИС: Знову ж таки, ми говоримо про те, що база центру Superhumans є нашою клінічною базою. Курсанти, слухачі, викладачі мають можливість долучити наших здобувачів освіти, аби вони були присутніми й ставали учасниками мультидисциплінарної команди. Коли мультидисциплінарна команда працює, і присутні слухачі разом з викладачами, то вони спостерігають, вчать, обговорюють, і так стають активними учасниками реабілітації.

Пане Оресте, як ви вважаєте, наскільки ця програма буде популярною, якщо можна так сказати, серед майбутніх медиків, або тих, хто здобуває післядипломну освіту? Серед звичайних людей поширений міф, що в медицині всі хочуть стати хірургами або сімейними лікарями, а тут доволі ювелірна робота.

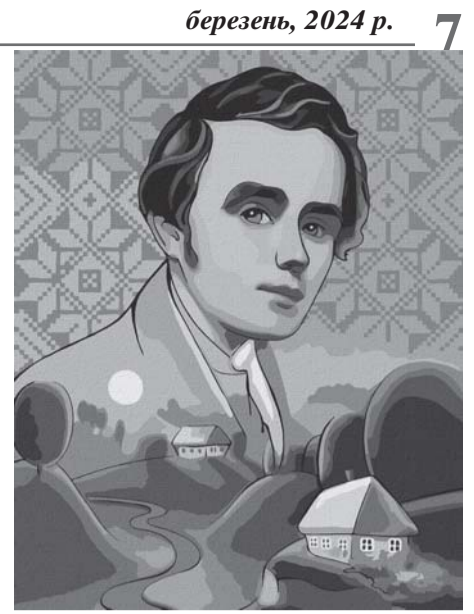
Орест ЧЕМЕРИС: Насправді думаю, що запит на таку спеціальність буде. І першочергово це зумовлено тим, що в нас є багато потерпілих. Також ми усвідомлюємо, що в цих людей, які отримують протез, а більшість з них – особи молодого віку, у них насправді це не буде протез на все життя. І звичайно, що така категорія пацієнтів буде потребувати з певною періодичністю повторних оглядів, можливо, реконструктивних втручань, можливо, повторного протезування. І знову ж таки, як казав пан Андрій, люди молоді, і вони достатньо активні, і для певного роду діяльності їм, можливо, потрібно буде декілька протезів. Тому я більш ніж переконаний, що люди, які вирішили стати лікарем, медиком, також будуть реагувати на ті виклики, які сьогодні отримує система.

Зараз бути реабілітологом здається достатньо популярним. Протезист – це щось нове. І звичайно, якщо говорити про протезиста років десять тому, тоді фактично не розуміли, чим ця людина займається, бо протези були достатньо простими. А зараз ми говоримо про складні конструкції, про те, що протезування – це справді ціла наука, і не так просто зробити протези. Якщо ми говоримо про функціональність, то це надзвичайно великі виклики. Тому я абсолютно переконаний, що такий центр і такий хаб, який має шанс бути створеним у Львові, буде популярним. Ми думаємо, що зможемо закрити абсолютно всі потреби в частині освітнього компонента, які будуть виникати в нас у регіоні.

Скільки наших захисників і звичайних людей вдалося повернути до звичайного життя, які отримали другий шанс – протези? Хто став на ноги, хто відчув, що називається, смак життя.

Андрій ВІЛЕНСЬКИЙ: На сьогодні наш центр виготовив більше ніж 450 протезів і більше ніж 350 наших захисників і цивільних громадян вже повернулися до активного життя. З кожним днем ми збільшуємо цю кількість. Завдяки допомозі Львівського медичного університету, інших закладів охорони здоров'я Львівщини, я думаю, що ми будемо робити більше. Запит, на жаль, є великим, але ми розуміємо, що потрібно, які технології, як працює мультидисциплінарна команда, тому, я думаю, що шансів на успіх сьогодні в нас більше.

Орест ЧЕМЕРИС: У нас також. Я маю велике сподівання й переконання, що попри війну, попри ті виклики, спільно ми зможемо створити такий науково-практичний навчальний центр. Ми живемо в такому часі, коли маємо швидко реагувати. І ми маємо створювати справні речі, які є інституційними, які повинні мати не одноразовий ефект, а сталість. Власне, освіта і забезпечує сталість.

З Днем народження, Тарасе!

Здрастуй, Тарасе!
Я не приїду до тебе сьогодні.
Хоч ще два тижні тому збиралася.
Вибач, у мене тут все дуже змінилося.
Сплю в одязі, молюся на ЗСУ,
навчилася прощатися і не прощати.

Вибач, Тарасе.
Я не приїду.
Ні сьогодні, ні завтра.
Мені бракує хоробрості навіть
виходити з дому.
Найстрашніше стає вечорами.
Коли з темряви прилітають їхні
літаки й ракети.
Так, я боюся.

Вибач, Тарасе.
З мене герой такий собі.
Але, знаєш, скільки навколо героїв?
Тому хочу тебе попросити.
Чуєш, Тарасе,
сходи там до Бога.
Нагадай у розмові про наші поля і
лани, і греблі, й степи, і ліси, і моря, і
гори.
Про Дніпро нагадай.
Про високі Дніпрові кручі.
І про наше безкрайне небо.
Поговори з Ним про нас.
Не про біди наші
і не про відчай.
А про те, що ми прагнемо волі.
Дихати хочемо на повні груди. І
дуже хочемо жити.

Чуєш, Тарасе,
ти розкажи Йому,
як нам кепсько важко,
і що болить нестерпно,
але ми не відступим.
У нас нема ще однієї України.

Чуєш, Тарасе,
як Він буде питати, то скажи, що ми
знаємо –
Він на нашому боці.
Але в нас тут щодня
гинуть люди.
Вмирають міста і села.
Кожен день дається нелегко.

Вибач, Тарасе, не сердься.
Ми повинні були б відстояти волю
свою і правду значно раніше.
Ти казав нам, а ми не чули. Ворог
приспав нашу пильність
і проріс у нашу землю чужою мовою і
чужинцями.

Але ми стоїмо, Тарасе.
Ти ж бачиш з височини, правда,
бачиш, як ми стоїмо.
Тож допоможи нам, прошу!
І якнайшвидше.

Чуєш, Тарасе, а я до тебе приїду.
Обов'язково.
Стану поруч на твоїй горі, і вільний
вітер з Дніпра битиме в лице і груди.
Ми приїдемо до тебе, Тарасе,
бо традиції не можна порушувати.
Приїдемо після Перемоги.

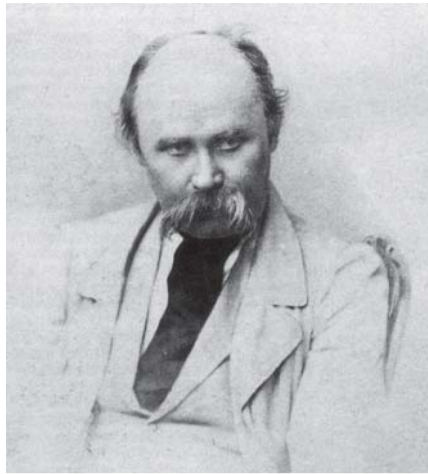
З Днем народження, Тарасе!
І тримай наше небо, прошу.

Авторка

Аліна АКУЛЕНКО

Lviv media Марія ШИМАНСЬКА

Наша Шевченкіана

Крізь вітер злий карбую кроки
І чую серцем кожную мить
«Рева та стогне Дніпр широкий»,
Щоб розбудити всіх, хто спить.

Юрій Рибчинський

Останній вірш
ШЕВЧЕНКА

Чи не покинуть нам, небого,
Моя сусідонько убога,
Вірші нікчемні віршувать,
Та заходиться риштувать
Вози в далеку дорогу,
На той світ, друже мій, до Бога,
Почимчикуєм спочивать.
Втомилися і підтопались,
І розуму таки набрались,
То й буде з нас! Ходімо спать,
Ходімо в хату спочивать...
Весела хата, щоб ти знала!..
Ой не йдімо, не ходімо,
Рано, друже, рано –
Походимо, посидимо –
На сей світ поглянем...
Поглянемо, моя доле...
Бач, який широкий,
Та високий, та веселий,
Ясний та глибокий...
Походимо ж, моя зоре...
Зійдемо на гору,
Спочинемо, а тим часом
Твої сестри-зорі
Безвічній попід небом
Попливуть, засяють.
Підождемо ж, моя сестро,
Дружину святая!
Та нескверними устами
Помолимось Богу,
Та й рушимо тихесенько
В далеку дорогу –
Над Летою бездонною
Та каламутною.
Благослови мене, друже,
Славою святою.
А поки те, та се, та оне...
Ходімо просто-навпростець
До Ескулапа на ралець –
Чи не одурить він Харона
І Парку-пряху?... І тойді,
Поки б химерив мудрий дід,
Творили б, лежа, епопею,
Парили б скрізь понад землю,
Та все б гекзаметри плели,
Та на горище б однесли
Мишам на снідання. А потім
Співали б прозу, та по нотах,
А не як-небудь... Друже мій,
О мій сопутниче святий!
Поки огонь не захолюнув,
Ходімо лучче до Харона –
Через Лету бездонную
Та каламутную
Перепливемо, перенесем
І славу святую –
Молодую безвічну.
Або цур їй, друже,
І без неї обійдуся –
Та як буду здужать,
То над самим Флегетоном
Або над Стіксом, у раю,
Неначе над Дніпром широким,
В гаю – предвічному гаю,
Поставлю хаточку, садочок
Кругом хатини насажу,
Прилинеш ти у холодочок,
Тебе, мов крالیю, посажу.
Дніпро, Україну згадаєм,
Веселі селища в гаях,
Могили-гори на степах –
І веселенько заспіваєм...

Ім'я Кобзаря об'єднало і об'єднує всіх українців - від військових і до волонтерів, від еліти, творчої інтелігенції до робітників, мешканців сіл і міст, старше покоління і молодь, владу, громадськість. І цьому сплеску людської шани є назва – Шевченкіана. У вінок Кобзареві вплели своє слово і пісню, висловили пошану і вдячність і медичні працівники.

Кобзарева поезія –
це всесвіт

Напередодні 210-ї річниці від дня народження Великого Кобзаря у приміщенні наукової бібліотеки НДІ епідеміології та гігієни ЛНМУ імені Данила Галицького у перерві між парами студенти 9 групи медичного факультету №1 та 30 групи медичного факультету №2 декламували вірші Шевченка. Їхню ініціативу підхопили й іноземні студенти 4 групи, які долучилися до флешмобу і продекламували українською мовою фрагмент поеми Тараса Шевченка «І мертвим, і живим, і ненародженим...»

Навіть через століття Кобзарева поезія – це всесвіт із невичерпним багатством української мови, сміливістю думки і справді пророчою уявою про те, що буде і нас не мине. Віримо, що мрія поета про «наш рай на землі» не залишиться лише мрією, а неодмінно здійсниться, оскільки на сторожі коло нас стоїть його Слово.

От, де люде, наша слава,
слава України

Студентка Університету взяла участь у Всеукраїнському краєзнавчому конкурсі «От, де люде, наша слава, слава України».

Організатором конкурсу є Всеукраїнський благодійний культурно-науковий фонд Т.Г. Шевченка спільно з ДНУ «Інститут модернізації змісту освіти» МОН України. Керівник проекту – президент Фонду Шевченка, письменниця Людмила Красицька, яка є праправнучкою Тараса Шевченка по сестрі Катерині.

Завданням Конкурсу є пошук і дослідження нових або малопоширених на загал матеріалів про знаних і мало-відомих діячів, які сповідували світоглядні засади Тараса Шевченка, поширювали його творчість.

Участь у конкурсі взяла вихованка наукового гуртка кафедри українознавства Львівського національного медичного університету імені Данила Галицького (секція: «Історія»), студентка 1 курсу медичного факультету №1 12 групи Юлія ВОВНЯНКО (науковий керівник – кандидатка історичних наук, доцентка Віра МЕЛЬНИК).

Краєзнавство – це важлива складова спадкоємності національних традицій та збереження пам'яті народу, тому інтерес студентів Університету до національних цінностей та рідної культури є вкрай значущим, особливо в часи повномасштабної війни.

Буде тобі враже,
як Шевченко скаже!

До 210 річниці від Дня народження Тараса Шевченка, студенти та викладачі Львівської медичної академії імені Андрея Крупинського провели літературно-музичну композицію: «Буде тобі враже, як Шевченко скаже!»

У цей гіркий час Великої Війни, особливо актуальні його героїчні, націєтворчі поезії. Голос Шевченка – це голос душі народу, його гніву, честі й боротьби. Студентська молодь створила новий образ Шевченка: поет у шоломі, у військовій формі. Він – воїн і символ, разом з усіма захищає рідну землю.

На вітар Шевченкового
слова я серце своє юне
покладу!

До 210 річниці від Дня народження Тараса Шевченка, студенти перших курсів Львівської медичної академії імені Андрея Крупинського організували флешмоб «На вітар Шевченкового слова я серце своє юне покладу!»

Студенти вкотре нагадали, що «голос Тараса – конституція патріота», що Україна – єдина, неподільна, незламна! З надією та вірою у Перемогу на устах кожного українця Шевченкові слова: «Борітеся – поборете!»

Не забули пом'янути

У столичному Будинку профспілок в кабінеті заступника Голови ФПУ Євгена Драп'ятого розгорнуто виставку з нагоди 210-ї річниці від Дня народження Тараса Григоровича Шевченка.

Приватна виставка нараховує понад двісті робіт, які стосуються життя і творчості Тараса Шевченка. Експонати виставки – це різноманітні художні твори, які пов'язані з пам'яттю про Великого Кобзаря та його ролі в українській культурі. Це і видання Кобзаря різних років, книги про дослідження спадщини Великого Українця, журнальні та газетні матеріали, малюнки митця. В експозиції – карта місць України, які відвідував Тарас Григорович, картини, гравюри, скульптурні портрети, значки, різноманітні вироби із зображенням поета, марки й листівки.

